

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4582/2552

บริษัทเอสโซ่ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) โจทก์ บริษัทสื่อเจริญ จำกัด จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 193/34, ป.พ.พ. มาตรา 193/30

ย่อ / หลักกฎหมาย

โจทก์ฟ้องคดีตามสัญญาอนุญาตให้ใช้สิทธิดำเนินการสถานีน้ำมัน โดยเรียกเงินค่าเสียหายจากจำเลย คือ เงินค้ำชำระเกี่ยวกับค่าใช้สิทธิ ค่าซื้อสินค้า ค่าส่งเสริมการขาย และค่าซ่อมอุปกรณ์ ซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องจากสัญญาอนุญาตให้ใช้สิทธิทั้งสิ้น นอกจากนี้น้ำมันซึ่งโจทก์ส่งมอบให้จำเลยก็มีใช้สินค้าที่มีลักษณะเป็นการซื้อไปเป็นปกติธุระของโจทก์ เพราะต้องมีการควบคุมปริมาณและคุณภาพตามที่ตกลงกันไว้ในสัญญา ค่าเสียหายดังกล่าวจึงไม่ตกอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์เรื่องผู้ประกอบการค้าเรียกเอาค่าของที่ส่งมอบ ตามป.พ.พ. มาตรา 193/34 (1) ซึ่งมีอายุความ 2 ปี เมื่อสัญญาให้ใช้สิทธิดังกล่าวไม่มีกฎหมายกำหนดอายุความไว้โดยเฉพาะจึงมีกำหนด 10 ปี ตามมาตรา 193/30

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่า จำเลยเป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2538 โจทก์ตกลงให้จำเลยเป็นผู้ดำเนินการสถานีบริการจำหน่ายน้ำมันเอสโซ่ เลขที่ 121 หมู่ที่ 2 ถนนฉะเชิงเทรา สัตหีบ ตำบลหัวสำโรง อำเภอบางละมุง จังหวัดฉะเชิงเทรา มีกำหนดเวลา 5 ปี นับตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2538 ถึงวันที่ 1 ตุลาคม 2543 โดยจำเลยได้รับมอบเครื่องบริภัณฑ์ เครื่องมือ และอุปกรณ์ในการจำหน่ายน้ำมันไปจากโจทก์ในสภาพเรียบร้อย ต่อมาจำเลยค้างชำระค่าใช้สิทธิร้านไทเกอร์ มาร์ท จำนวน 702,782.78 บาท ค้างชำระค่าสินค้า จำนวน 151,313.95 บาท ค้างชำระค่าส่งเสริมการขายจำนวน 36,453.40 บาท และค้างชำระค่าซ่อมอุปกรณ์ค้างจ่ายจำนวน 428 บาท รวมเป็นจำนวนทั้งสิ้น 890,978.13 บาท ซึ่งจำเลยได้ทำหนังสือรับสภาพหนี้ไว้ว่า จำเลยจะผ่อนชำระให้โจทก์เดือนละ 10,000 บาท และขอขยายระยะเวลาการขนย้ายเครื่องมือในการส่งคืนแก่โจทก์ หลังจากนั้นจำเลยผ่อนชำระเงินคืนแก่โจทก์เพียงบางส่วน คงค้างชำระจำนวน 850,978.13 บาท เมื่อสัญญาสิ้นสุดลงจำเลยมีหน้าที่ต้องส่งคืนเครื่องบริภัณฑ์ เครื่องมือ และอุปกรณ์ของโจทก์ แต่จำเลยยังไม่ส่งมอบคืนให้แก่โจทก์จำนวน 10 รายการ โจทก์บอกกล่าวให้จำเลยชำระหนี้และส่งมอบเครื่องบริภัณฑ์ เครื่องมือ และอุปกรณ์คืนโจทก์แล้วแต่จำเลยเพิกเฉยทำให้โจทก์ได้รับความเสียหาย ขอให้พิพากษาให้จำเลยส่งมอบเครื่องบริภัณฑ์ เครื่องมือและอุปกรณ์ตามฟ้องให้แก่โจทก์ในสภาพเรียบร้อยใช้การได้ดี หากไม่คืนหรือคืนให้ไม่ครบให้ใช้ราคาเป็นเงิน 517,389 บาท ให้จำเลยชำระหนี้ค้างชำระจำนวน 850,978.13 บาท ค่าเสียหายจำนวน 300,000 บาท รวมเป็นเงิน 1,150,978.13 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันฟ้องของต้นเงินจำนวนดังกล่าวเป็นต้นไปจนกว่าจำเลยจะชำระเงินและคืนเครื่องบริภัณฑ์ เครื่องมือและอุปกรณ์ให้โจทก์ในสภาพเรียบร้อย ครบถ้วน และค่าเสียหายอีกวันละ 30,000 บาท นับจากวันถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจำเลยจะคืนเครื่องบริภัณฑ์ เครื่องมือ และอุปกรณ์ให้โจทก์ในสภาพเรียบร้อยใช้การได้ดี จำเลยให้การว่า ฟ้องโจทก์เกี่ยวกับค่าเสียหายขาดอายุความแล้ว ขอให้ยกฟ้อง ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางพิพากษาให้จำเลยคืนเครื่องบริภัณฑ์

เครื่องมือ และอุปกรณ์ของโจทก์ในสภาพเรียบร้อย หากคืนไม่ได้ให้ใช้เงินจำนวน 200,000 บาท แก่โจทก์ ให้จำเลยชำระเงินจำนวน 740,978.13 บาท พร้อมด้วยดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับจากวันถัดจากวันฟ้อง (ฟ้องวันที่ 20 สิงหาคม 2546) เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ และชำระค่าเสียหายเป็นเงินวันละ 1,000 บาท นับแต่วันที่ 10 สิงหาคม 2546 เป็นต้นไป จนกว่า จำเลยจะส่งคืนเครื่องปริ๊นท์ เครื่องมือและอุปกรณ์แก่โจทก์ครบถ้วน แต่ค่าเสียหายดังกล่าว กำหนดให้ไม่เกิน 6 เดือน กับให้จำเลยใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์ โดยกำหนดค่าทนายความให้ 10,000 บาท จำเลยอุทธรณ์ต่อศาลฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศวินิจฉัยว่า "ปัญหาตามอุทธรณ์ของจำเลยประการต่อมามีว่า ฟ้องโจทก์ในส่วนของ ค่าเสียหายขาดอายุความหรือไม่ เห็นว่า โจทก์ฟ้องคดีนี้ตามสัญญาอนุญาตให้ใช้สิทธิดำเนินการ สถานีน้ำมันตามเอกสารหมายเลข จ.4 โดยเรียกเงินค่าเสียหายจากจำเลยคือ เงินค้ำชำระเกี่ยวกับค่า ใช้สิทธิ ค่าซื้อสินค้า ค่าส่งเสริมการขาย และค่าซ่อมอุปกรณ์ ซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องจากสัญญา อนุญาตให้ใช้สิทธิทั้งสิ้น นอกจากนี้ น้ำมันซึ่งโจทก์ส่งมอบให้จำเลยก็มีใช้สินค้าที่มีลักษณะเป็นการ ซื้อมาขายไปเป็นปกติธุระของโจทก์ เพราะต้องมีการควบคุมปริมาณและคุณภาพตามที่ตกลงกันได้ ไว้ในสัญญา ค่าเสียหายตามคำฟ้องของโจทก์จึงไม่ตกอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์เรื่องผู้ประกอบการค้า เรียกเอาค่าของที่ส่งมอบ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 193/34 (1) ซึ่งมี อายุความ 2 ปี ดังที่จำเลยอุทธรณ์ซึ่งสัญญาให้ใช้สิทธิดังกล่าวไม่มีกฎหมายกำหนดอายุความไว้ โดยเฉพาะจึงมีกำหนด 10 ปี ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 193/30 ที่ ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางพิพากษามานั้นชอบแล้ว ศาลฎีกาแผนก คดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศเห็นฟ้องด้วย อุทธรณ์ของจำเลยในข้อนี้ ฟังไม่ขึ้นเช่นกัน" พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นนี้ให้เป็นพับ

องค์คณะ

บุญรอด ตันประเสริฐ · สุวัฒน์ วรรณะหทัย · สมชาย จุลนิติ

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/4582/2552>